

Følg i Maximilla og Glorias fodspor

Temaforløb til indskoling

Introduktion

I dette temaforløb rejser eleverne til Kenya. De skal møde Maximilla og Gloria, som bor i to forskellige dele af landet. Eleverne får mulighed for at lære børnene bedre at kende. Og de får kendskab til Kenyas natur og klima, kultur, dyr og skoler. Der er forslag til forskellige værksteder med både kreativt og fagfagligt indhold.

Forløbet kan bruges som ramme for en temauge, men der kan også udvælges enkelte elementer til brug i den daglige undervisning. Forløbet kan afsluttes med et arrangement, hvor elevernes familier eller andre klasser inviteres.

Brug for en pause eller et afbræk

Undervejs i forløbet kan nogle af disse lege bruges som 'brain breaks', når eleverne har brug for en pause. <https://heleverdeniskole.dk/lege-og-spil/>

I kan også lytte til de andre historier i LæseRaketten i vores onlineudgave af bogen. Historierne til mellemtrinnet er tematisk fine for indskolingens at lytte med på: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-kenya/>

Del 1: Fra Danmark til Kenya

Anslag

Eleverne skal lægge sig på gulvet, og forestille sig, at de går i seng i Danmark i deres vante rammer. Bed eleverne om at lukke øjnene og fortæl:

Klokken er seks, og solen står snart op. Det lysner allerede i horisonten, og dagens lys skal udnyttes. Du hører lyden af sand, der blæser mod væggene og rundt på den tørre jord. Enkelte sandkorn rammer dit ansigt og vækker dig. Du åbner øjnene og kigger dig omkring. "Hvor er jeg?" tænker du. Du ligger ikke i din seng eller på din græsplæne. I stedet kan du mærke sand mellem tæerne. Du kigger ud af hytten. I det fjerne kan du se nogle huse, der ligger spredt rundt omkring. De er bygget af flettede grene og ler. Der kommer en pige hen til dig. Du kigger undrende på hende. Hun rækker dig sin hånd og hjælper dig op. "Hvor er jeg?" Spørger du forundret. Hun smiler stort til dig og siger: "Welcome to Kenya, this is my home."

Mød Maximilla og Gloria

- Start med at se videoer og billeder:
<https://heleverdeniskole.dk/maximilla/>
<https://heleverdeniskole.dk/gloria/>
- Snak med klassen om deres umiddelbare reaktioner på videoerne:
 - Hvad lagde de særligt mærke til?
 - Er der noget de undrer sig over?
- **Læs historierne og tegn:**
Efter I har set videoerne, skal eleverne have papir og farver. De skal dele deres papir i to. Den ene side af papiret er til Maximillas portræt og den anden side til Glorias. Herefter læser læreren de to portræthistorier om Maximilla og Gloria højt. Eleverne skal tegne det, som de lægger særligt mærke til i historien.

Når eleverne har tegnet færdigt, kan I drøfte følgende spørgsmål:

- Hvilke interesser har de?
- Hvem bor de med / hvordan er deres familie?
- Hvad drømmer Gloria og Maximilla om?
- Hvilke ligheder og forskelle er der mellem Maximilla og Gloria?
- Hvilke forskelle/ligheder er der mellem elevernes liv og de to pigers?
- Hvad synes LæseRaket-børnene om at gå i skole, og hvad synes eleverne?

Hæng tegningerne op i klassen, eller gem dem til en senere udstilling.

Præsentation af Kenya

Nu har eleverne mødt to børn, som bor i Kenya. Så er det tid til at kigge nærmere på landet Kenya. I kan bruges vores præsentation, som udgangspunkt for jeres fortælling. Der er et manuskript til, og præsentationen tager jer med rundt i det meste af landet.

<https://heleverdeniskole.dk/praesentation-af-kenya/>

I kan også se nærmere på Kenyas forskellige landskaber:

<https://heleverdeniskole.dk/landskaber-og-geografi/>

Efterfølgende får eleverne udleveret Kenyas flag, som de skal farvelægge. Bilag 1.

Del 2: Det vigtige vand og klimaet

I de to historier om Maximilla og Gloria har eleverne fået kendskab til klimaets betydning for de to pigers liv. De hører om tørke og oversvømmelser. De har også set, at vand ikke bare kommer fra vandhanen, men skal hentes i spande og dunke.

Anslag

Læreren kommer ind i klassen med nogle tomme vanddunke. Fortæl eleverne, at der er blevet slukket for vandforsyningen på skolen, og at de derfor skal ud og hente vand selv. Der er cirka 20 minutters gåtur derhen.

På tur efter vand

- I har planlagt en rute fra klasseværelset og rundt på skolen, legeplads, boldbaner mv. som tager cirka 20 minutter. Ruten er markeret med en række billeder af Maximillas tur til brønden. [Print fra bilag 2](#). Hver elev skal have en vanddunk/flaske gerne med 1 liter. Ved en passende vandhane undervejs fylder eleverne deres vanddunke/flasker.
- Eleverne kan sendes rundt på turen i grupper. Måske har I lavet et kort med ruten.
- Når I kommer tilbage i klassen, kan I drikke en kop vand, mens I ser en lille film og en billedserie om, hvordan børnene fra LæseRaketten skaffer vand. I kan også læse artiklen om drikkevand i Kenya: <https://heleverdeniskole.dk/det-vigtige-drikkevand/>

Hvad bruger vi vand til? Og hvor meget vand bruger vi?

Nu skal eleverne arbejde lidt mere med forbruget af vand. Det handler om vand til brug i en families husholdning.

- Lav en fælles liste i klassen over ting, som vi bruger vand på. Eventuelt kan eleverne komme med forslag i mindre grupper først.
- [Print bilag 3](#) og lad eleverne gætte på, hvad vi bruger mest vand til.
- [Print bilag 4](#) og se, hvor mange rigtige eleverne havde. I kan lave de små procent-regnestykker i fællesskab og skrive dem ind i skemaet.

Hvis I har tid og lyst, kan I også vælge flere opgaver:

- [Print bilag 5](#) og regn ud, hvor langt eleverne skal gå for at hente deres forbrug af vand til opvask og rengøring og på en hel dag. Brug resultatet fra bilag 4 i opgaven.
- Vand er en naturlig ressource. I Danmark er vi vant til at have fri adgang til vand. Men også i Danmark skal vi være opmærksomme på at passe på vandet og spare på det.
 - Lav en liste på tavlen med elevernes ideer til, hvordan de selv kan spare på vandet.
 - Lav en anden liste med elevernes ideer til, hvordan man også kan spare på vandet (men som voksne skal være med til).
 - [Brug bilag 6](#) sammen med elevernes lister og lav en spareplan.
 - HVIS I har lyst til at inddrage elevernes familier i emnet, kan de tjekke deres vandforbrug i denne beregner: <https://www.hofor.dk/skoler/beregn-dit-vandforbrug/>

Tørke og oversvømmelse i Kenya

- For lidt og for meget vand giver problemer for mennesker og dyr i Kenya. Læs og snak om denne artikel: <https://heleverdeniskole.dk/toerke-og-oversvoemmelser/>
 - Har eleverne oplevet eller hørt om oversvømmelser i Danmark / andre lande?
 - Har eleverne oplevet eller hørt om at mangle vand i Danmark / andre lande?
- Lav en fælles collage med tegninger og tekster. Lad eleverne tegne og skrive små tekster, der handler om tørke og oversvømmelse. Klip både tegninger og tekster ud og sæt dem op på store stykker papir. Måske skal der være én collage for tørke og én collage for oversvømmelse.
- Når I er færdige med collagerne, kan I tale om:
 - Hvad gør oversvømmelser ved et område?
 - Hvad gør tørke ved et område?
 - Hvad gør folk i Kenya for at overleve tørke og oversvømmelser?

Del 3: I skole i Kenya

Anslag

Forberedelse: Flyt nogle af elevernes borde væk, så de skal sidde flere elever ved ét bord – eller tre på to stole. Lav navneskilte og sæt dem på bordene. Læg et stykke linjeret papir og en blyant til hver.

Når eleverne møder om morgenen, er klasseværelset låst. Læreren står klar ved døren og beder eleverne om at stille op to og to på række. Nu byder læreren velkommen med et *karibu*, som betyder *velkommen* på swahili. Lær eleverne at svare *asanti*, som betyder *tak*. Fortæl eleverne at de skal gå ind, sætte deres taske på række op ad væggen bagest i klassen (de skal ikke bruges nu), og så skal de finde deres pladser.

Forslag til ramme for første del af skoledagen:

- Fortæl eleverne, at de i dag skal kalde jer for "Hr./Fru/Frøken + efternavn". Når I siger *godmorgen 2.b*, så skal de rejse sig op og sige: *godmorgen Hr, Fru, Frøken Rasmussen*.
 1. opgave er engelsk. I siger en sætning og eleverne gentager. 4 sætninger.
 2. opgave er engelsk. I skriver de 4 sætninger på tavlen og eleverne skriver af på deres papir.
 3. opgave. I ser en lille film om LæseRakettens børn i skole.
<https://heleverdeniskole.dk/i-skole-i-kenya/>

4. opgave. Klassen tæller til 10 på dansk og engelsk og derefter lærer de at tælle til 10 på swahili: <https://heleverdeniskole.dk/laer-taelle-til-ti/>

- Til frikvarteret kan I introducere en leg, som Maximilla leger med sine kammerater. I kan finde legene her: <https://heleverdeniskole.dk/lege-og-spil/>
De to lege, som Maximilla leger er *banua yangu* og *ekaalia*.

Forslag til anden del af skoledagen:

- Se hvilke fag, de har i skolen i Kenya. <https://heleverdeniskole.dk/en-skoledag/> . I billedserien kan I se et skema for en 5. klasse og billeder fra forskellige skoler.
- I kan prøve at løse en opgave fra Maximillas engelskbog (2. klasse) eller Glorias engelskbog (3. klasse), de ligger nederst på siden.
- I har allerede lært at tælle til 10 på swahili. Nu er det tid til at lære at sige flere ord:
"Hej": <https://youtu.be/oXEIeh2x6Mo?si=S1N1BfTYL-BVziU4> - Jambo
"Mit navn er ...": <https://www.youtube.com/watch?v=DSg1S-pQYwU> - Jina langu ni
"Farvel": <https://www.youtube.com/watch?v=Mbhl7m1Zxro> – Kwaheri
- Lad eleverne gå rundt mellem hinanden og bruge de ord, de har lært.

Send et postkort til Maximilla

Hvert år er der mulighed for at sende et postkort til to børn fra LæseRakten. I år er Maximilla den heldige fra indskoling. Vi synes, det er en fin afslutning på skoledagen.

Tegn og skriv en hilsen til Maximilla. Eleverne kan skrive om sig selv, og hvad de kan lide at lave. De kan også skrive om, hvordan det er at læse om børnene i LæseRakten. For at Maximilla bedre kan forstå deres postkort, kan de skrive på engelsk eller swahili. Find swahili-gloser her: <https://heleverdeniskole.dk/til-laereren/danmark/send-post-til-kenya/>
Postkortene kommer også med, hvis de er skrevet på dansk eller kun har tegninger. 😊

Send jeres postkort til Hele Verden i Skole, så sørger vi for, at de kommer frem.

Sendt postkortene til:

Oxfam Danmark

Vesterbrogade 2B, 2. sal

1620 København V

Att: Hele Verden i Skole

Del 4: Værksteder

Vi har foreslået 6 forskellige værksteder. Der er nok forskel på, hvor lang tid eleverne kan bruge i værkstederne. Værkstederne kan også afholdes over flere dage, hvis eleverne skal prøve flere. Produkter fra værkstederne kan bruges til den afsluttende udstilling.

1. Byg en landsby med forskellige huse

I dette værksted skal eleverne lave en mini-udgave af forskellige huse og sætte dem sammen til en lille landsby. Se artikel, billeder og 360 graders videoer af hvordan LæseRaketten's børn bor: <https://heleverdeniskole.dk/saadan-bor-laeseraketten-boern/>

Materialer til husene kan være: ler, pap, grene, strå,...

Forskellige redskaber: sakse, knive, snor, lim/limpistoler, tape, klipsemaskine, maling, farver, tusser...

2. Perleværksted

Turkana-folket, som Maximilla tilhører, og masai-folket laver mange smykker af perler i forskellige mønstre og farver. Kvinder og piger har både krans om halsen, armbånd og øreringe. Mændene har ofte armbånd på. Perlerne er ikke kun til pynt. De fortæller noget om den person, der har dem på.

Du kan læse mere om smykkernes betydning, om farver og mønstre på hjemmesiden. Nederst på siden er der opskrifter på to forskellige perlekæder:

<https://heleverdeniskole.dk/perler-og-moenstre/>

Der er også mulighed for at lave en elefant-perleplade og en flamingo-nøglering: læs mere og se opskrifterne her: <https://heleverdeniskole.dk/dyr-af-perler/>

Alle opskrifterne indeholder en liste over materialer.

3. Lav mad fra Kenya

I dette værksted skal eleverne lave mad fra Kenya. I kan læse mere om, hvad man spiser i Kenya og finde opskrifter her: <https://heleverdeniskole.dk/smag-paa-kenya/>

I kan overveje, om I skal have en bod med mad, som man kan smage, hvis I laver en udstilling. Nogle af opskrifterne er nemme at lave mere af – for eksempel chapati-brød, forskellige slags te og achari, som er kenyansk slik lavet af mango.

4. Lav jeres egen bold

Lege og spil med bold er meget almindelige i Kenya. Mange bolde er hjemmelavede. I dette værksted kan eleverne lave deres egen bold: <https://heleverdeniskole.dk/lav-din-egen-bold/> Prøv også at spille forskellige spil med boldene. De er meget anderledes end dem, eleverne er vant til.

5. Dyreliv i Kenya

I dette værksted skal eleverne arbejde sammen i makkerpar. De skal lave en foldebog med tegninger og informationer om de valgte dyr. I kan se en nem foldebog her: https://www.youtube.com/watch?v=u_SHosIFjTk

- Nedenstående punkter skal være med i præsentationen. Tegn og fortæl med egne ord:
 - **Fakta:** Størrelse, vægt, levested
 - **Føde:** Hvad spiser dyret?
 - **Formering:** Hvordan formerer dyret sig? (æg /unger)
 - **Fjender:** Hvilke fjender har dyret?
 - **Fun fact:** Noget særligt ved dit dyr, ekstra viden.

I kan starte værkstedet med at se et udsnit af denne video fra den kenyanske savanne (indtil 3:42) <https://www.youtube.com/watch?v=rJCSSLcezlw>.

Lad eleverne læse mere om dyr, der lever i Kenya her: <https://heleverdeniskole.dk/dyr-i-kenya/> LæseRaketten har tidligere besøgt nabolandene Uganda og Sydsudan. Her findes informationer om dyr, der også lever i Kenya: <https://heleverdeniskole.dk/dyr-i-sydsudan/> og <https://heleverdeniskole.dk/dyr-i-uganda/>

I kan også finde informationer i små fagbøger og på andre hjemmesider:

<https://knuthenborg.dk/dyr/>

<https://verdens-dyr.dk/> - hvis I ikke har abonnement, er der mulighed for en 30 dages prøveperiode.

Del 5: Dans, udstilling og afslutningsfest

Rejsen til Kenya er ved at være slut. Klassen skal forberede deres udstilling fra arbejdet med temaforløbet. Måske har I inviteret elevernes familier, en anden klasse eller aftalt at lave en udstilling på skolen.

Anslag

Ingen fest uden musik og dans - Læreren har rykket rundt på bordene, så der er gulvplads i midten af lokalet. I skal nu lære en dans med Brian fra LæseRaketten. Se først Brian og hans venner, Tom og Francis, danse. Bagefter kan I se den video, som de har taget dansetrinene fra. Den kommer fra en video med sangen: Tuipakue. Det ligger nederst på denne side: <https://heleverdeniskole.dk/musik-og-dans-i-kenya/>

Så er det jeres tur til at danse. I må øve jer, så dansen kan vises for andre.

Udstilling

Hvis I har lavet alle opgaver i dette temaforløb, kan I præsentere og fortælle om:

- Tegninger af Maximilla og Gloria
- Kenyanske flag
- Undersøgelser af vandforbrug
- Collager om tørke og oversvømmelser
- Forskellige lege
- Ord og tal på swahili
- Kenyanske skoleopgaver
- Produkter fra værksteder: huse, perler, bolde, koste, foldebøger om dyr, mad og slik
- En dans